

Cal Pedrals

Gisclareny

Ubicació

Comarca:	Berguedà
Lloc/Adreça:	Primera casa que es troba del veïnat de Berta venint per l'Esriga i al costat esquerra del camí
Emplaçament	Pista de Bagà a Gisclareny (PK.12) al veïnat de Berta a la part esquerra pista de Villella
Alçada:	1247,7
Coordenades:	
Latitud:	42.2524
Longitud:	1.78746
UTM Est (X):	399977
UTM Nord (Y):	4678512

Classificació

Número de fitxa	08093 - 91
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Edifici
Estil / època:	Gòtic Popular
Segle	XVII-XIX
Estat de conservació	Bo
Notes de conservació:	Completament rehabilitada per als usos d'habitatge residencial.
Protecció	Inexistent
Número inventari	Si. IPA núm.3350
Generalitat i altres inventaris	
Accés	Fàcil
Ús actual:	Residencial
Titularitat	Privada
Titular:	001100400DG07G0001ID
Autoria de la fitxa	Pere Cascante i Torrella
Data de registre de la fitxa:	dl., 04/11/2019 - 01:00

Descripció

Masia situada al veïnat de Berta, just davant de cal Però i per sota de l'antic camí ral de Bagà a Gósol venint per l'Escriga. Es tracta d'un edifici que s'assenta aprofitant el desnivell del terreny de planta rectangular, allargassada i organitzada en tres crugies amb un cos annex a ponent i compost per una planta baixa, 1 planta pis i un sota teulada coberts amb teulada a dues vessants de teula ceràmica damunt de llates i cavalls de fusta i amb el carener perpendicular a la façana principal orientada a migdia. La porta d'entrada o principal està situada a la part del darrere a l'alçada del primer pis. El cos afegit a ponent està cobert amb una teulada a un sol vessant i amb el pendent orientat en sentit est o sentit contrari al vessant oest de la teulada del cos principal formant un aiguafons entre les dues vessants que s'expulsen mitjançant un canaló. En quant a la distribució de les seves obertures hi ha un predomini del massís respecte el buit concentrant la majoria de les obertures a la façana de migdia i també llevant. Així doncs a la planta baixa s'hi obren 3 finestres rectangulars de mides i dimensions diferents corresponents a etapes constructives diferents, al primer pis n'hi ha tres més que coincideixen amb les de les golfes. Entre aquestes darreres i a la part central hi ha obert un òcul circular que coincideix amb un mur tester anterior. A la façana de llevant n'hi ha tants sols una i a tramuntana quatre més, tres situades a nivell del segon pis i una darrera a la planta inferior al costat de la porta d'entrada. En quant al cos afegit a ponent té una distribució de porxo a la planta baixa, eixida descoberta al primer pis i obertures rectangulars a les golfes correspon amb la darrera rehabilitació de la casa ja que segons fotografies conservades dels anys'90 aquest cos estava cobert amb una teulada que corresponia amb un allargament de la del vessant oest del cos principal. L'aparell i fàbrica dels seus murs és en obra a de maçoneria de carreus de pedra mal treballats i escairats, units amb argamassa de calç i col·locats en filades més aviat irregulars. Únicament són en aparell de pedra picada les cantonades i bastiments d'algunes obertures. Interiorment està completament transformada per a usos d'habitatge residencial.

Observacions:

Tal i com hem comentat i malgrat que n la casa estigui molt transformada degut al seu ús continuat hi hem pogut observar almenys quatre fases constructives. La primera d'elles i datada molt possiblement de mitjans del segle XVII correspondria amb una masia de tipus simple molt similar amb les properes de cal Creueta i cal Sastre (Fitxes 87 i 88) formada per dos cossos, de planta rectangular i amb una planta baixa, un primer pis i una teulada a dues vessants amb el carener perpendicular a la façana principal tal i com es mostra actualment. Les finestres serien rectangulars, coronades en llinda de fusta i de dimensions més aviat modestes. A sota teulada i coincidint amb el pinyó central del mur tester hi hauria un òcul circular. Poc després i a mitjans del segle XVIII la masia va ser ampliada a llevant amb un tercer cos d'aparell i fàbrica similar al cos principal i amb la cantonada de pedra picada. La teulada es va formalitzar mitjançant un allargament del vessant oest aconseguint l'alçada necessària per a generar un nou pendent. Finalment i a mitjans del segle XIX es va annexonar el cos de ponent, el qual va ser cobert també amb teulada a un únic vessant i que arran de la moderna restauració i rehabilitació se n'ha canviat l'orientació del pendent de la coberta aconseguint l'aparença actual.

Història

La casa de cal Pedrals correspon amb un nou tipus de masia que apareix a partir de mitjans del segle XVII a la zona de Gisclareny juntament amb les seves veïnes de cal Però, cal Sastre, cal Creueta i cal Tòfol entre altres. Segons E. Martín (E.Martín, 2005) tot i que la casa deu ser d'abans del segle XVIII, ens apareix esmentada en l'amillament de 1873 on comenta que aquesta casa era ocupada per Joan Tor com a cap de família i pagava una contribució de 677 rals de cadastre personal, 72 de contribució urbana i res per a caps

de bestiar (AMG, amillament de 1873). Posteriorment la casa va sobreviure el flux migartòri dell 1900 i sempre ha estat habitada. Actualment és la residència de l'alcalde i durant molt de temps ha disposat de telèfon públic.

Bibliografia

CABALLÈ CANTALAPIEDRA, F (1995). Les tres-centes cases de Gisclareny. Albí. MARTIN, E (2005). Una mirada sobre la història de Gisclareny. AHG. Cadastre de 1776. ACA. Librets de compliment pasqual. Amillament de 1863. Extret de Martín, E; 2005. Annex 21. DDAA (2007) Catàleg específic de masies i cases rurals de Gisclareny

